

Zápisnica zo schôdze podkomisie odboru morčiat
ÚOK pre chov králikov, kožušinových zvierat a drobných hlodavcov SZCH
27.4.2016, Bratislava – Krížna 44

Prítomní podkomisie odboru morčiat: Ing. Alena Mikulinová,
MVDr. Peter Supuka,
Eva Bednárová

Hostia: Lukáš Klimša – Správca plemennej knihy morčiat SZCH (Ďalej len správca)

Program:

- 1) Uvítanie
- 2) Podanie návrhu na uchovnenie posudzovateľom
- 3) Záverečné rozhodnutia komisie

1. Ing. Alena Mikulinová uvítala prítomných na schôdzi.
2. Ing. Alena Mikulinová prijala žiadosť z výboru Základnej organizácie chovateľov drobných hlodavcov / Morčiat (Banská Bystrica) o zrušenie zákazu dať návrh na uchovnenie morčiat z vlastného odchovu posudzovateľa. Podkomisia sa rozhodla žiadosť akceptovať a zmieny z poriadkov úplne odstrániť.
Rozhodnutie komisie: akceptované
3. Podkomisia odsúhlasila všetky body zasadania, správca pripravil zmeny v chovateľskom poriadku na základe odsúhlasených bodov, ktorý sú prílohou zápisnice. Zmeny budú platné od 1.5.2016, správca je povinný ich zverejniť do siedmich dní od nadobudnutia platnosti na webe www.szch-morcata.sk.

Prílohy: Chovateľský poriadok

Zápisnicu zapísala: Ing. Alena Mikulinová, 28.4.2016

CHOVATEĽSKÝ PORIADOK

ku dňu 01.05.2016

Ústredná odborná komisia pre chov králikov, kožušinových zvierat a drobných hlodavcov (ďalej len "ÚOK")

1. Chovateľský poriadok slúži na riadenie a usmerňovanie chovu morčiat s cieľom zlepšenia typu chovaných plemien s ohľadom na ich zdravie.
2. [Slovenský zväz chovateľov](#) (ďalej len "SZCH") je zastrešujúcou organizáciou pre chovateľov morčiat na Slovensku.
3. Na každého riadneho člena SZCH (chovateľa) sa vzťahuje výkon práv a povinností k zväzu, zvieratám v jeho chovateľskej stanici, ako aj k chovu a plemenitbe.
4. Chovateľstvo morčiat na Slovensku je riadené [ÚOK](#), ktorá sa riadi stanovami a ďalšími predpismi SZCH a [Európskeho zväzu chovateľov \(ďalej len "EE"\)](#). Jej cieľom je zabezpečenie odbornej chovateľskej činnosti. Chovatelia sa na ÚOK môžu obracať priamo alebo prostredníctvom [základnej organizácie](#).
5. U mladých chovateľov prechádza výkon práv a povinností na dospelú osobu (zákonný zástupca).

II. Práva chovateľa

1. Vlastniť názov chovateľskej stanice.
2. Za stanovených podmienok odchovávať morčatá s preukazom o pôvode (ďalej len "PP").
3. Organizovať výstavy morčiat pod záštitou Základnej organizácie chovateľov morčiat SZCH (ďalej len "ZO").
4. Ostatné práva sú uvedené v iných predpisoch SZCH.

III. Povinnosti chovateľa

1. Zdravie a starostlivosť chovaných zvierat v súlade so Zákonom o ochrane zvierat [§ 115/1995 Z.z.](#), v znení neskorších predpisov a ostatných zákonných ustanovení Slovenskej republiky resp. Európskej únie.
2. Ak má chovateľ podozrenie, že má v chove prenosnú chorobu alebo je na to upozornený inou osobou, je povinný dať chov vyšetriť veterinárnym lekárom a zabrániť šíreniu nákazy do iných chovov.
3. Dodržiavať etické normy pri chove, plemenitbe a pri predaji zvierat v súlade s chovateľskými predpismi, zákonom o ochrane zvierat a zákonom o veterinárnej starostlivosti.
4. Platenie členských príspevkov a zúčastňovanie sa na členských schôdzach a najmä výročných schôdzach ZO.
5. Ostatné povinnosti sú uvedené v iných predpisoch SZCH.

IV. Chovnosť morčiat

1. Pod pojmom chovnosť sa u morčiat rozumie splnenie podmienok stanovených Slovenským štandardom daného plemena potrebných k použitiu morčatá na krytie a odchov potomstva.
2. Chovnosť môžu získať morčatá, ktoré spĺňajú aspoň jeden z nasledujúcich podmienok:
 - morča vlastní CZ registračné číslo
 - morča úspešne prešlo SK registráciou (konané do 31.12.2013)
 - morča získalo CAC zo slovenskej výstavy morčiat konanej pod ktoroukoľvek ZO morčiat SZCH

- morča získalo CAC z českej výstavy morčiat konanej pod Českých svazem chovatelů
- morča má návrh na uchovanie od posudzovateľa podľa bodu IV.5 a IV.6
- 3. Chovnosť získavajú automaticky morčatá, ktoré spĺňajú aspoň jeden z nasledujúcich podmienok (chovnosť sa nenahlasuje):
 - morča vlastniace preukaz o pôvode vydaný SZCH s predltačou CHOVNÉ
- 4. Splnenie podmienok chovnosti (bod IV.2) je povinný majiteľ morčatá na požiadanie PK predložiť písomne alebo elektronicky (viac informácii v bode V.8).
- 5. Posudzovateľ, ktorý je na zozname oprávnených posudzovateľov k uchovneniu, môže dať návrh na uchovanie morčatá za poplatok (výšku určuje cenník PK morčiat), pokiaľ zodpovedá Slovenskému štandardu morčiat SZCH. Morčatá musia byť v dobrom zdravotnom stave a kondícii bez vonkajších parazitov, chovu schopné, samice nesmú byť gravidné a musia mať minimálnu váhu 400g. Procesu sa môžu zúčastniť len morčatá s dokladom o pôvode (PP alebo VP), ktoré majú známu minimálne 1. generáciu predkov (rodičia). Pokiaľ posudzovateľ určí že je morča vhodné do chovu, bude doklad o pôvode opatrený pečiatkou posudzovateľa, dátumom a skratkou "SZCH". Povinnosťou posudzovateľa je skontrolovať farbu srsti, farbu očí a plemeno či skutočnosť je zhodná s údajmi v doklade o pôvode. Morčatám, ktoré nie sú spôsobilé pre chov, nie je účtovaný žiadny poplatok. Posudzovateľovi a prípadne organizátorovi zostáva plná výška poplatku.

6. Výnimky v uznaní chovnosti (pre bod IV.5):

6.1 Výnimku možno urobiť pri morčatách vzácných a málopočetných plemien, znakov a farieb, kde je možné od exteriérového nedostatku odhliadnuť v prospech iných kvalít morčiat a ich chovu.

6.2.1 Krátkosrsté a dlhosrsté morčatá, ktoré nesú gény (vlohy) bezsrstých plemien skinny a baldwin - niekedy označované ako génový skinny a génový baldwin môžu byť uchovené za podmienok:

a) Nie sú zaťažené exteriérovými vadami alebo z iných dôvodov nevhodné do chovu . Vady srsti ako chybná hrúbka, dĺžka, hustota, zvlnenosť, počet vírikov, zlá korunka (farba i tvar), rozety, cestičky, málo saténového lesku, zlá hriva, bokombrady a pony nie sú považované za vadu. Túto podmienku dopĺňa bod IV.6.1 .

b) Musia mať v 1. generácii predkoch jedného z rodičov morča plemena skinny alebo baldwin.

6.2.2 Pokiaľ má morča v PP/VP ako plemeno uvedené génový skinny, tak posudzovateľ PP opraví pri uchovnení napríklad na hladké SKG.

6.2.3 Pokiaľ má morča v PP/VP ako plemeno uvedené génový baldwin, tak posudzovateľ PP opraví pri uchovnení napríklad na hladké BG.

7. Rozdelenie chovností pri odchovoch s preukazom o pôvode:

- CHOVNÉ - Morčatá vhodné a určené do ďalšieho chovu (bod IV.1).

- NECHOVNÉ - Chovateľ je povinný prideliť túto chovnosť jedincom nedostatočne vyvinutým, zaťažené exteriérovými vadami alebo z iných dôvodov nevhodné do chovu. Chovnosť je možné obnoviť podľa bodu IV.2. a IV.5.

- POZASTAVENÁ- Pokiaľ si chovateľ neželá pri chovnom morčati , aby ho nový majiteľ použil do chovu, tak môže využiť túto chovnosť. O obnovenie chovnosti môže požiadať iba chovateľ písomnou alebo elektronickou žiadosťou. Obnovenie chovnosti podľa bodu IV.2. a IV.5 je vylúčené.

8. Zrušenie chovnosti (predtlačou „NECHOVNÉ“ v PP) môže byť navrhnuté aj posudzovateľom na výstave alebo plemennou knihou, ak sa zistí defekt vyradujúci z chovu.
9. Uchovnenie morčat'a, ktoré má v 1. generácii predkov morča s pozastavenou chovnosťou (predtlač "POZASTAVENIE"), bude zamietnuté Plemennou knihou SZCH. Náklady, ktoré vznikli majiteľovi morčat'a pri procese uchovňovania sú nevratné (okrem poplatku o zápis do evidencie).
10. Chovnosť smie obnoviť v každom prípade výlučne plemenná kniha morčiat SZCH.
11. Chovnosť nebude uznaná morčatám (aj napriek splneným podmienkam v bode IV.2), ktoré sú neuznaným plemenom alebo majú neuznanú alebo neštandardnú farbu srsti (oka) podľa platného slovenského štandardu morčiat SZCH. Takéto morčatá nemajú nárok na zápis do evidencie (bod V.8) ani odchov morčiat s PP.

V. Plemenitba (všeobecne)

1. Chovateľom nie je dovolené odchovávať potomstvo s PP od oboch neuchovnených rodičov.
2. Mláďatám od rodičov, ktorí nespĺňajú podmienky pre odchov mláďat s PP chovateľ vystavuje Výpis predkov (ďalej len "VP"). Vzhľad je na kreativite chovateľa, ale nemôže sa nápadne podobať originálnemu preukazu o pôvode morčiat SZCH. Výpis predkov alebo iné podobné neoficiálne doklady pre odchovy nemôžu obsahovať názvy, skratky, logá Slovenského zväzu chovateľov a ich zložiek - [vzory](#) sú uvedené na www.szch-morcata.sk.
3. Chovateľ môže odchovávať potomstvo aj bez dokladov o pôvode.
4. Pre odchov je možné použiť iba zdravé chovné morčatá v dobrej kondícii pri správnom výbere vhodných jedincov.
5. Odporúčaný vek rodičov v čase krytia je 6 mesiacov.
6. Mláďatá by nemali opustiť domov pred dovŕšením veku 4 týždňov pri hmotnosti menšej ako 250 gramov.
7. Aby sa chovateľ vyvaroval nedorozumeniam pri predaji morčiat, je vhodné uzatvoriť písomnú zmluvu o predaji.
8. Pokiaľ chovateľ získa morča, ktoré nie je evidované (zapísané) v PK, hlási ho na zápis do evidencie morčiat elektronicky (evidenčné číslo chovateľ dostane na email) alebo písomne. Evidencia je spolplatnená podľa cenníka PK. Chovateľ má nárok na fyzický zápis evidenčné čísla a chovnosti do originálneho dokladu o pôvode - tento úkon je bezplatný, hradené je len poštovné.

VI. Plemenitba s Preukazom o pôvode

1. Vrhly odchovávané s PP sa značia písmenami abecedy "A,B,C,D,E,F,G,H,CH,I,J,K,L,M,N,O,P,Q,R,S,T,U,V,W,X,Y,Z". Poradie abecedy musí byť zachované, preskočenie písmena je akceptovateľné.
2. Mená všetkých narodených morčiat vo vrhu vždy začínajú písmenom, ktorým je označený celý vrh. U chovateľa sa počas existencie chovateľskej stanice nemôže opakovať to isté meno mláďat'a. Celé meno morčat'a tvorí nepozmenený celý názov chovateľskej stanice a meno jedinca -poradie nerozhoduje, ale je záväzné pre ďalšie vrhy.
3. V prípade mŕtveho vrhu sa hlásenie nepodáva.
4. Podkladom pre vystavenie PP je formulár „Hlásenie o vrhu“, ktorý odošle chovateľ na PK.
5. Chovateľ je povinný zodpovedne posúdiť a určiť chovnosť jedincom vo vrhu (podľa bodu IV.7). Pokiaľ chovateľ má akékoľvek pochybnosti, tak je odporúčané zvoliť možnosť "NECHOVNÉ" a nechať posúdenie chovnosti na posudzovateľovi (podľa bodu IV.2. a IV.5).
6. Na základe formulára „Hlásenie o vrhu“ podaného najneskôr do 6 mesiacov od narodenia vrhu, budú chovateľovi vystavené PP, prislúchajúce počtu odchovaných mláďat.
7. Pri evidencii či vystavovaní PP plemenná kniha upravuje a uvádza skratky pre uvedenie genetických vlôh len v prípade, pokiaľ sa v chove prejavia, teda vrodená vloha bude pripísaná len vtedy, ak ju dané morča skutočne má, čo sa môže potvrdiť až neskôr, postupom času. Tento fakt bude teda zistený len na základe sledovania daného morčat'a v chove.

PRÍKLAD1 : texel x coronet > v tomto prípade bude všetkým mláďatám vloha TG pripísaná po texel rodičovi (potomkovia budú napríklad coronet TG).

PRÍKLAD2: coronet TG x coronet TG

- pokiaľ sa z tohto spojenia narodí coronet, vloha TG sa neuvádza, pretože nám zatiaľ nie je známe, či ju skutočne má. To zistíme až v ďalšom chove. Pokiaľ sa nám ale v chove prejaví, že niektorý z jedincov nesie vlohu TG, dodatočne sa toto zistenie upraví v databáze morčiat (prípadne aj v preukaze o pôvode). Týmto spôsobom chceme docieľiť označovanie morčiat, ktoré dané vlohy skutočne nosia.

8. Plemenná kniha morčiat sleduje len genetické vlohy uvedené v tejto tabuľke:

Skratka vlohy Nositeľ

TG	texel, merino, alpaka
SG	morča so saténovou srst'ou
ATG	americký teddy
CHTG	švajčiarsky teddy
RG	rex
SKG	skinny
BG	baldwin

Krátkosrsté a dlhosrsté morčatá s vlohou pre bezsrstosť SKG a BG sa v minulosti označovali ako génový skinny a génový baldwin. Takéto označenie potomkov už nie je povolené pri nových odchovov (potomkom v rodokmeni sa označenia dodatočne meniť nebudú).

VII. Preukazy o pôvode

1. PP vystavuje výlučne Plemenná kniha morčiat (ďalej len "PK") v elektronickej alebo tlačenej podobe na žiadosť chovateľa za poplatok, súčasne so zápisom do plemennej knihy.
2. Vystavenie PP je závislé na nasledujúcich podmienkach:
 - splnenie podmienok členstva v ZO
 - splnenie podmienok ustanovenia evidencie, chovu a plemenitby morčiat
 - splnenie podmienok chovnosti oboch rodičov
3. PP nebudú vydané ak:
 - chovateľovi bol právoplatným rozhodnutím obmedzený výkon členských práv k chovateľskej stanici alebo plemenitbe
 - morčatá nemajú zodpovedajúce plemenné znaky
 - chovateľ nespĺní podmienky pre vydanie PP
4. PK vystaví PP do 31 kalendárnych dní od dátumu doručenia „Hlásenia o vrhu“ alebo od dátumu skompletizovania údajov v hlásení za poplatok podľa cenníka PK. Každý PP obsahuje evidenčné číslo. Tvar evidenčného čísla: označenie "SK", lomka, štvorčíslicie uvádza rok evidencie morčiat, lomka, päťčíslicie vyjadrujúce poradové číslo morčat'a, ktoré bolo v danom roku evidované v Plemennej knihe (napríklad: SK/2013/12345). V platnosti je súčasne aj staršie označenie bez označenia "SK" na začiatku evidenčného čísla (napríklad 2013/12345). Všetky staršie označenia evidenčného čísla sú v nových preukazoch o pôvode uvádzané už s označením "SK".
5. Platnosť PP môže byť pozastavená alebo obmedzená, ak sú záznamy neúplné, chybné, nečitateľné alebo neoprávnene pozmenené.
6. Majiteľ morčiat nie je oprávnený robiť zmeny v PP (okrem záznamu o majiteľovi). Zmeny môže vykonávať len Plemenná kniha alebo vyšskolení posudzovatelia s oprávnením od PK.
7. Šampionáty krajín EE a vybrané ocenenia udelené ÚOK si môže dať zapísať majiteľ morčat'a do PP. Správca PK ich zapíše do plemennej knihy.
8. Morča s návrhom na uchovnenie (bod IV.5) alebo s CAC zo slovenskej akceptovanej výstavy, pochádzajúce z chovu chovateľskej stanice uznanej PK, má nárok na vystavenie oficiálneho PP

za poplatok podľa cenníku PK.

VIII. Príbuzenská plemenitba

1. Za príbuzenskú plemenitbu v zmysle Chovateľského poriadku sa považuje párenie vlastných súrodencov medzi sebou a párenie rodičov s ich priamymi potomkami. Odporúčaná je len v oprávnených dôvodoch ak očakávaný prínos pre chov bude vyšší, než riziká, ktoré so sebou príbuzenská plemenitba prináša.

IX. Chovateľské stanice

1. Chovateľská stanica je menovité označenie priznávané chovateľovi morčiat. Oprávňuje ho k vykonávaniu plemenitby v súlade s platným Chovateľským poriadkom. Názov môže obsahovať maximálne 25 znakov vrátane medzier, apostrofov, pomlčiek ..., rozlišujú sa malé a veľké písmená.
2. O priznanie názvu chovateľskej stanice môže požiadať iba platný člen ZO morčiat SZCH.
3. Vznik chovateľskej stanice podlieha písomnému schváleniu PK. Na jedného chovateľa môže byť registrovaná iba jedna chovateľská stanica.
4. Názov chovateľskej stanice je chránený celoživotne, nezávisle od členstva v základnej organizácii. Názov musí byť jedinečný a nesmie byť podobný názvu už registrovaných staníc. V prípade pochybností o podobnosti názvu s už existujúcou chovateľskou stanicou, bude majiteľ existujúcej chovateľskej stanice oslovený k vyjadreniu. Následne bude zaslané vyjadrenie žiadateľovi o priznaní názvu novej chovateľskej stanice, v ktorom bude stanovisko k novému názvu.
5. Zmena názvu chovateľskej stanice je umožnená majiteľovi za poplatok. Je povolená maximálne jedna zmena behom jedného roka a maximálne tri zmeny behom desiatich rokov.
6. Chovateľská stanica zaniká ak sa jej majiteľ písomne zriekol a toto vyhlásenie doručil na PK alebo bola majiteľovi právoplatným kárnym rozhodnutím chovateľská stanica zrušená. Nová žiadosť o registráciu chovateľskej stanice je možná po jednom roku od zrušenia alebo zániku stanice zo strany zložiek SZCH.
7. Majiteľ chovateľskej stanice si môže určiť pri zakladaní chovateľskej stanice spolumajiteľa. Spolumajiteľ musí mať trvalé bydlisko v rovnakej krajine ako majiteľ a musí byť členom rovnakej ZO morčiat SZCH. Spolumajiteľ má právo vystupovať za chovateľskú stanicu (evidencie, hlásenia o vrhu,..), ale nemá právo vykonávať administratívne zmeny vo veci chovateľskej stanice (zrušenie stanice, zmena názvu stanice, zmeny v majiteľoch..). Majiteľ môže vykonať maximálne jednu zmenu (zmena osoby, alebo vyradenie spolumajiteľstva) spolumajiteľa za celú históriu chovateľskej stanice a to bez súhlasu súčasného spolumajiteľa. V preukaze o pôvode bude uvedené ako majiteľ stanice na prvom mieste majiteľ a na druhom mieste spolumajiteľ (príklad: Chovateľ: Adam Kováč a Ivana Kováčová, SR alebo Chovateľ: Adam a Ivana Kováčovci, SR).
8. Chránenie názvu stanice po smrti majiteľa:
 - a) stanica má spolumajiteľa - chovateľská stanica prechádza na spolumajiteľa po zažiadaní; nový majiteľ si môže vybrať nového spolumajiteľa (neráta sa medzi povolené zmeny)
 - b) stanica nemá spolumajiteľa - chovateľská stanica zaniká
9. V prípade smrti spolumajiteľa nemá žiadna osoba právo automaticky nadobudnúť spolumajiteľstvo, majiteľ si môže vybrať nového spolumajiteľa (neráta sa medzi povolené zmeny).
10. Názov chovateľskej stanice je chránený aj po jej zániku ak sa majiteľ nerozhodne inak.
11. Zmena majiteľa priznanej chovateľskej stanice nie je povolená.
12. Registrácia a zmeny v chovateľskej stanici sú spolplatnené podľa cenníka PK.
13. PK považuje chovateľskú stanicu za aktívnu, ak majiteľ aj spolumajiteľ sú členmi ľubovoľnej ZO morčiat SZCH. Neaktívna stanica nemá právo na oficiálnu plemenitbu s preukazom o pôvode.
14. Majitelia chovateľskej stanice registrovanej pred 1.1.2014 majú nárok bezplatne doplniť spolumajiteľa. Tento úkon sa nebude počítať ako jedna z možných povolených zmien. V tomto

prípade sa aktívne chovateľstvo spolumajiteľa bude počítať od zaevidovania spolumajiteľstva.

X. Záverečné ustanovenia

1. Chovateľský poriadok je záväzný pre všetky ZO alebo iné zložky SZCH a ich členov zaoberajúcich sa chovom morčiat.
2. Zmeny a doplnky k Chovateľskému poriadku sú súčasťou Chovateľského poriadku, musia byť prerokované na riadnom zasadnutí ÚOK a budú vhodne zverejnené.
3. Výnimky z Chovateľského poriadku povoľuje ÚOK a vo vymedzených prípadoch PK.
4. Tento chovateľský poriadok platí od 1.5.2016.

Prílohy k chovateľskému poriadku:

- Cenník Plemennej knihy morčiat
Zoznam oprávnených posudzovateľov k návrhu na uchovenie morčiat